

Buikwandbreuken

Liesbreuk, navelbreuk, littekenbreuk en bovenbuikbreuk

Inleiding

U wordt binnenkort geholpen aan een buikwandbreuk. Er zijn verschillende soorten buikwandbreuken waaraan u in Medisch Spectrum Twente (MST) geholpen kunt worden. Deze folder geeft informatie over de buikwandbreuken, klachten, behandel mogelijkheden en zaken waar u rekening mee moet houden.

Wat is een buikwandbreuk?

Een buikwandbreuk (hernia) is een uitstulping van het buikvlies door een zwakke plek of opening in de buikwand. Doordat de buikinhoud hierdoor wat kan uitpuilen, geeft dit een zwelling op de plaats van de zwakke plek. De breuk kan aangeboren zijn, of ontstaan door uitrekking van de buikwand. De buikwand kan uitrekken door bijvoorbeeld toename in lichaamsgewicht, persen, veel hoesten of vaak zwaar tillen.

In de uitstulping van het buikvlies kan een deel van de buikinhoud zitten, zoals vet of darm. Als de druk in de buik hoger wordt, bijvoorbeeld bij staan, persen of hoesten, komt er meer buikinhoud in de uitstulping. De breuk wordt dan groter.

Een buikwandbreuk kan op verschillende plaatsen ontstaan:

- **Liesbreuk (hernia inguinalis)**
Een liesbreuk komt vaak voor. Meestal zit er vetweefsel in de uitstulping. Bij grotere breuken kan dit ook darm zijn;
- **Navelbreuk (hernia umbilicalis)**
Bij een navelbreuk zit er meestal alleen vetweefsel in de uitstulping. Bij grotere breuken kunnen ook de darmen in de breukzak terecht komen;
- **Littekenbreuk (hernia citricalis)**
Bij een littekenbreuk is er een zwakke plek in de buikwand ontstaan op de plaats waar u eerder geopereerd bent. Deze breuk ontstaat bij ongeveer 10% van alle littekens na een buikoperatie, soms kan dit jaren na de operatie nog ontstaan. De kans op een littekenbreuk is groter als er problemen zijn bij het genezen van de wond, bij een slechte lichamelijke conditie of bij het gebruik van bepaalde medicijnen.
- **Bovenbuikbreuk (hernia epigastrica)**
Een bovenbuikbreuk zit in de buikwand precies in de middenlijn van de bovenbuik. Meestal komt er bij deze breuk alleen vetweefsel naar buiten. Het komt vaker voor bij mannen dan bij vrouwen. Bij sommige mensen doet dit pijn, maar meestal geeft deze breuk geen klachten.

Een buikwandbreuk hoeft geen klachten te geven. Een buikwandbreuk kan wel pijn geven als de buikinhoud beklemd raakt. Als er alleen vetweefsel beklemd zit, is dit niet gevaarlijk. Als de darm in de breuk beklemd raakt, kan dit wel gevaarlijk zijn. De kans dat de darm beklemd raakt, is heel klein.

De behandeling

Een buikwandbreuk herstelt niet vanzelf en kan in de loop van de tijd langzaam groter worden. Heeft u klachten, dan kan een operatie helpen. Als er darm beklemd is geraakt in de breuk, moet dit zo snel mogelijk behandeld worden. Hiervoor kan een spoedoperatie nodig zijn.

De operatie kan op twee verschillende manieren worden uitgevoerd, open of laparoscopisch. Bij een 'open operatie' maakt de chirurg een sneetje op de plaats van de breuk. Bij een laparoscopische operatie worden enkele kleine snedes gemaakt. Door één hiervan gaat een camera. De chirurgische instrumenten worden via andere de andere snedes naar binnen gebracht. De chirurg kijkt via een beeldscherm naar dat wat hij in het operatiegebied doet.

Tijdens de operatie wordt de opening in de buikwandbreuk gesloten. Soms wordt er een kunststof matje geplaatst die de plek van de breuk extra stevigheid geeft. Dit is afhankelijk van de soort breuk en de grootte van de breuk. De chirurg beslist met u wat in uw situatie van toepassing is.

Bij uw polibezoek voor de operatie, bespreekt de chirurg de verschillende opties, risico's en complicaties met u. Het kan zijn dat voor u niet alle opties geschikt zijn. Dit is afhankelijk van uw voorgeschiedenis, de medicijnen die u gebruikt, postuur en soort breuk.

In MST kunnen vrijwel alle chirurgen de meest voorkomende liesbreuken en navelbreuken opereren. Enkele van deze chirurgen hebben zich gespecialiseerd in de complexe buikwandproblemen. Dit zijn bijvoorbeeld grote buikwandbreuken of breuken die steeds weer terugkomen.

De operatie gebeurt meestal in dagbehandeling. Dit betekent dat u in de ochtend wordt opgenomen en aan het eind van de dag weer naar huis mag. Is de operatie complex, of treden er toch complicaties op, dan kan het zijn dat u enkele dagen moet blijven. De chirurg bespreekt dit van tevoren met u.

Na de operatie

In de folder 'Leefregels na een liesbreukoperatie' of 'Leefregels na een breukhersteloperatie' vindt u de belangrijkste informatie over waar u rekening mee moet houden na de operatie.

Houdt u er in ieder geval rekening mee dat u na de operatie:

- dagelijkse activiteiten rustig, op geleide van klachten opbouwt, tenzij de arts anders aangeeft.
- de wond niet mag weken. Ga dus niet in bad, naar het zwembad of naar de sauna, zolang de wond nog niet volledig is genezen.

Heeft u na de ingreep veel pijn, dan mag u paracetamol (500 mg) innemen tot maximaal vier maal daags één of twee tabletten. Daarnaast heeft u van de chirurg nog extra medicatie voorgeschreven gekregen voor de eerste dagen na de operatie.

Als de wond niet met oplosbare hechtingen is gesloten, worden na ongeveer twee weken de hechtingen verwijderd in de polikliniek. Het duurt een jaar voordat het litteken zijn definitieve vorm heeft gekregen.

Complicaties

Zoals bij iedere operatie, kunnen ook bij de liesbreukoperatie complicaties optreden. Gelukkig komen deze niet vaak voor en kunnen ze meestal verholpen of behandeld worden.

- Bij een laparoscopische operatie kan een zwelling ontstaan in het operatiegebied. Dit trekt vanzelf weg. Ook kan er een donkerblauwe tot zwarte bloeduitstorting ontstaan. Dit kan uitzakken naar de balzak bij mannen en naar de grote schaamlip bij vrouwen. Dit is normaal en verdwijnt binnen een paar weken. Een strakke onderbroek of zwembroek kan helpen om pijnklachten te onderdrukken.
- Als de lieswond na ongeveer vijf dagen nog vocht of bloed lekt, of de wond rood is en warm aanvoelt, is het raadzaam contact op te nemen met uw behandelend arts.

Wanneer contact opnemen?

Heeft u wondproblemen, ernstige pijnklachten die met de voorgeschreven pijnstilling niet onder controle zijn, of andere vragen? Bel dan tijdens kantoren met de polikliniek Chirurgie. Bij problemen 's avonds en in het weekend, die niet kunnen wachten tot de volgende werkdag, kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp in Enschede

Belangrijke contactgegevens

Onderstaande telefoonnummers kunnen voor u van belang zijn:

- Poliklinieken Chirurgie, telefoon (053) 487 34 40
  - Chirurgie Enschede, route B11
  - Chirurgie Oldenzaal, route 159
- Behandelpolikliniek Chirurgie, telefoon (053) 487 33 20
  - Enschede, route C16
  - Oldenzaal, route 159
- Spoedeisende Hulp Enschede, telefoon (053) 487 33 33

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u alles begrijpt, kunt u bewust toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Is u iets niet helemaal duidelijk? Vraag dan de specialist dan om uitleg.